

1.998

— T I B U R Z I O — D O N E R T A R I N Z E S T A K

LEITZA 98

PLAZAOLA 20. ZBK.

LEITZAKO AKPIZKARIA

LEITZAKO UDALA

JAI ZORIONTSUAK OPA DIZKIZUE
Herriar eta bisitari guztiei

AURRERA K.E.-KO BAZKIDEEK

Herriar eta bisitari guztiei
JAI ZORIONTSUAK OPA DIZKIZUE

Kaixo leitzarrok!

Pestak berriro ere gainean ditugula, eguneroko eginbeharrei beste urte batez aurre egin diogun honetan, aurten ere zer idazterik bada, pesta onak opatzeko besterik ez bada.

Gauza asko dira urtebeteko epean gertatu eta aipa daitezkeenak. Baina horietako asko, bere garaian indarra hartzen duten moduan, ahulduz doaz pixkana eta gure oroimenean besterik ez dira geratzen. Beste askok berriz pasabidean zain-arrasto handia uzten dute lekuko. Udalaren "martxa" honetan denok badakizue; onak, txarrak, hain onak ez baina txarrak ere ez direnak... Denak nahasten dira eta denak nahasten gaituzte.

Futbol zelai berria, igerilekuak berrituak, industriaidea ahal den neurrian osatuagoa... baina "zaharrentzat" egoitza?, eta gazteentzat lokala?, eta polikoroldegia?, eta...? Dena da, edota bihurtzen dugu beharrezko eta hori guztia ez da nahi bezain azkar iristen, ...

Hala ere pesta girora itzuliz, animo eta alaitasun handiz, ospatu, ez daudenaz gogoratu eta gaudenok eskeintzen dena ongi aprobetxatu.

Denon ardura da pestetan ere herria behar bezala zaintzea eta dugun bizigunea ahal den neurriker egokienean gerorako ere uztea. Eguneroko apostua dugu hau; dena guztiona eta guztia denon artean...

Pesta euskaldunak eta onak igaro. ongi izan!

Gora Tiburtzio donearen pestak

Pestetan ere gora Leitza

ABUZTUAK 10, ASTELEHENA PESTA BEZPERA

Eguerdiko 12etan: Herriko koadrilen arteko herri-kirolak (soskor apustue, zaku-saltoa,...)

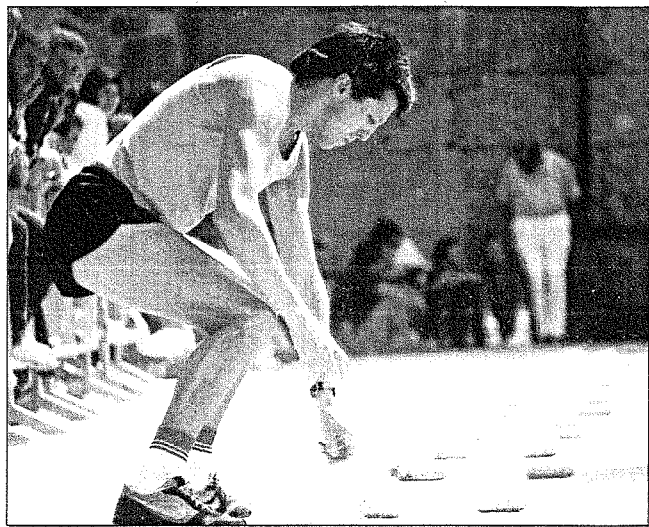
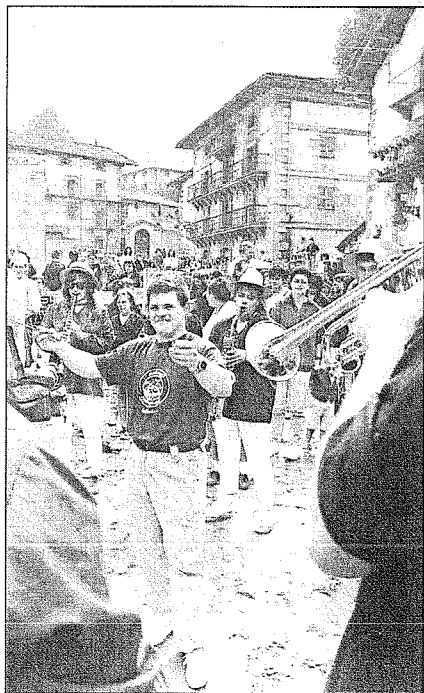
Eguerdiko 2etan: Herri bazkarie herriko Gestorak antolatue.

Atsaldeko 5etan: EUSKAL PRESOKAK EUSKAL HERRIRA herri ekimenak antolatutako manifestazio ixila.

Atsaldeko 6etan: Pestei hasiera emanaz, ezkilek jotzea eta etxafuego botatzea.

Ondoren Plazaola aldizkarin azalen lehiaketan irabazle izan den Berta Mihurari Herriko alkateak sarie emanen dio Udaletxeko sala nagusian.

Gaueko 12etatik aurrera: TRIKI TA KE taldea plazan.

ABUZTUAK 12, ASTEAZKENA PESTA BIGARRENA

Goizeko 7'30etan: Diana. Txistularik bakarra aterako dira eta betiko buelta egingen dute.

Goizeko 9etan: Entzierroa eta Erriberako behiek plazan.

Goizeko 12etan: Aurrera K.E.ko pilota eskolak antolatuta, afizionatuen arteko pilota partiduak.

Atsaldeko 6etan: Erriberako behiek plazan.

Atsaldeko 7'30etan: Jende guziaren gozamenerako, Aurrera K.E.ko dantzarien saio paregabea.

Ordu berean: Profesionalen arteko pilota partiduak Amazabal pilotalekuan Asegarcek antolatuak.

Gaueko 12etatik aurrera: ETZAKIT taldearekin dantzaldie.

P
E
S
T
E
T
E
T
A
R
E
N
O
T
A
T
I
O
N
E
T
A
R
R
E
N
A
P
E
S
T
A

ABUZTUAK 13, OSTEGUNA FESTA HIRUGARRENA

Goizeko 7'30etan: Diana. Txistularik beren ohizko buelta egingen dute, eta Incansablek berriz alde zaharra, Manuel Lasarte, Huarte Gotzaia eta San Jose auzoetan ibiliko dira.

Goizeko 9etan: Entzierroa eta Erriberako behiek plazan.

Goizeko 10'30etan: Txirrindulari jubenilen karrera AIZAN K.E.k antolatue, herrin hasi eta bukatu.

Eguerdiko 12etan: Herri kirolak.

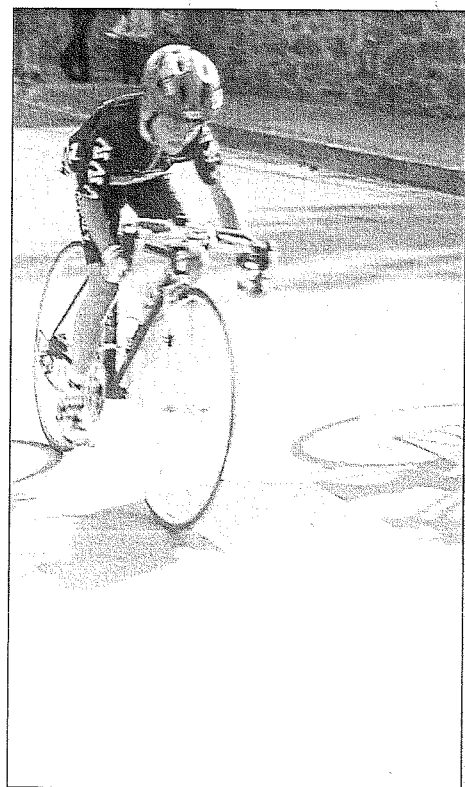
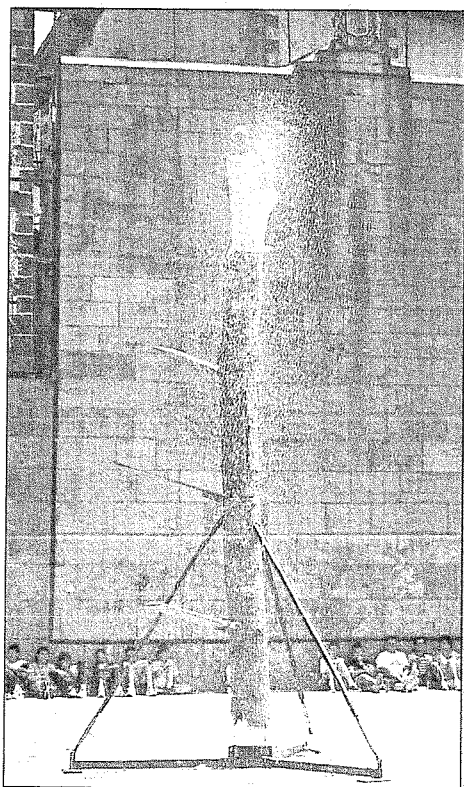
Atsaldeko 6etan: Erriberako behiek plazan.

Atsaldeko 7'30etan: Melanie eta Nerea Leitzako trikitilarien emanaldia.

Ordu berean: Aspen eskutik profesionalen pilota partiduak.

Ondoren: Irauli gazte asanbladak prestaturiko tanborrada herrikoia eta apari irekia plazan.

Gaueko 12etatik aurrera: Amaia eta Kristinarekin dantzaldia.

ABUZTUAK 14, OSTIRALA GAZTEEN EGUNA

Goizeko 7'30etan: Diana Leitzako txistulari bandarik hoberenarekin.

Goizeko 9etan: Entzierroa eta Erriberako behiek plazan.

Goizeko 11'30etan: Kalderete txapelketa Udaletxeko karrapean.

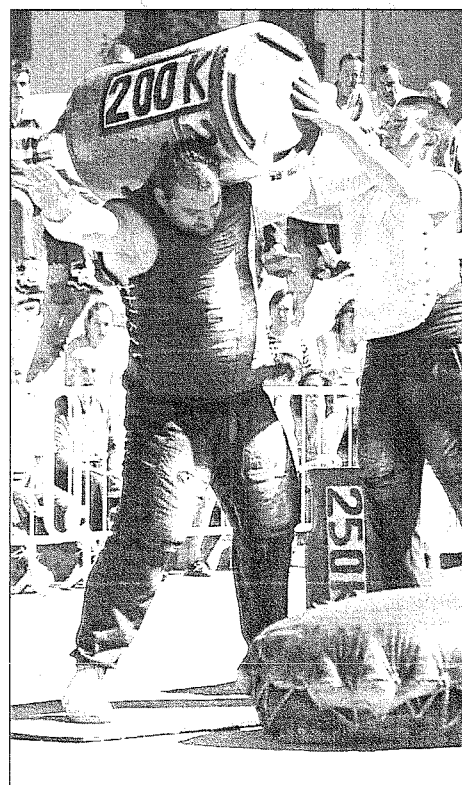
Eguerdiko 12etan: Afizionatuen arteko pilota partiduak plazan.

Atsaldeko 6etan: Erriberako behiek plazan.

Atsaldeko 7'30etan: Harrijasotzailek.

Gaueko 12etan: Kontzertua plazan Irauli Gazte Asanbladak antolatue

BERRI TXARRAK - BERPIZTU - PARASMA - KASHBAD

P
E
S
T
E
T
E
T
A
R
A
O
E
G
I
T
A
R
A
R
A
R
A
P
A

SABADO, 8 DE AGOSTO REPARTO DE PROGRAMAS

4 de la tarde: Los jóvenes de la localidad realizarán el reparto de los programas de fiestas acompañados de trikitixas, acordeones y txistus.

El dinero se deberá entregar sólo y exclusivamente a los jóvenes que lleven las cajas precintadas del C. D. AURRERA.

La charanga ZIZKUITZ actuará por las calles del pueblo a partir de la medianoche.

DOMINGO, 9 DE AGOSTO DIA DEL NIÑO

8 de la mañana: Diana a cargo de los txistularis

10 de la mañana: carrera ciclista de categoría cadete organizada por AIZAN K. E.

11'30 de la mañana: Partido de pelota a cargo de la escuela de pelota del C. D. AURRERA.

12 de la mañana: Zampantzar txiki.

12'30 de la mañana: juegos infantiles en la plaza.

5 de la tarde: Carrera ciclista de alevines e infantiles por las calles del pueblo.

7 de la tarde: Actuación de dantzaris en la plaza.

8'30 de la tarde: Bailables a cargo de TRIKI TA KE.

LUNES, 10 DE AGOSTO VISPERA DE FIESTAS

12 del mediodía: Herri kirolak a cargo de los jóvenes del pueblo.

2 de la tarde: Comida popular organizada por las GESTORAS.

5 de la tarde: Manifestación silenciosa organizada por la iniciativa popular EUSKAL PRESOK EUSKAL HERRIRA.

6 de la tarde: Se dará comienzo a las fiestas con el tradicional repique de campanas y posterior lanzamiento del cohete. Acto seguido, el alcalde hará entrega del premio a la vencedora del concurso de portadas de la revista PLAZAOLA: BERTA MIHURA

12 de la noche: Actuación del grupo TRIKI TA KE.

MARTES, 11 DE AGOSTO DIA DE SAN TIBURCIO

7'30 de la mañana: Diana.

Mientras la charanga "Incansables" despertará a los vecinos de Patxi Arrazola, los Txistularis harán su habitual vuelta.

9 de la mañana: Encierro y vacas bravas en la plaza.

10'30 de la mañana: Misa cantada. Asistirá el pleno de la corporación municipal con la inestimable ayuda de los ezpatadantzaris del C.D. AURRERA.

12 del mediodía: Ezpatadantza a cargo de los dantzaris del C.D. AURRERA.

(Esperemos que sean los únicos protagonistas en animar la fiesta).

12'30 del mediodía: Actuación de bersolaris en la plaza.

4 de la tarde: Con el fin de pasar lo mejor posible el peor lunes de las fiestas, habrá siesta popular en "Kakazelai".

6 de la tarde: Vacas emboladas en la plaza.

7'30 de la tarde: Teatro de calle infantil a cargo del grupo GOLOKA.

A la misma hora: partidos de pelota profesionales en el frontón Amazabal a cargo de Aspe.

12 de la noche: Bailables con el grupo GAUBELA.

MIERCOLES, 12 DE AGOSTO SEGUNDO DIA DE FIESTAS

7'30 de la mañana: Diana a cargo de los txistularis del pueblo.

9 de la mañana: Encierro y embolados en la plaza.

12 del mediodía: partidos de pelota aficionados organizados por la escuela de pelota del C.D. AURRERA.

6 de la tarde: Vacas bravas en la plaza.

7'30 de la tarde: Actuación del grupo de danzas del C.D. AURRERA.

12 de la noche: Bailables en la plaza con el grupo ETZAKIT.

JUEVES, 13 DE AGOSTO TERCER DIA DE FIESTAS

7'30 de la mañana: Diana. Además de los txistularis del pueblo, saldrá también la charanga "Incansables", que hará su recorrido por la parte vieja y los barrios Manuel Lasarte, Obispo Huarte y Plaza San José.

9 de la mañana: Encierro y vacas bravas en la plaza.

10'30 de la mañana: carrera ciclista de juveniles organizada por AIZAN K.E.

12 del mediodía: Deporte rural.

6 de la tarde: Vacas emboladas en la plaza.

7'30 de la tarde: Actuación de las trikitularis de Leitza Melanie y Nerea.

A la misma hora: Partidos de pelota profesionales en el frontón Amazabal organizados por Aspe.

Después: Tamborrada amenizada por los jóvenes de la asamblea Irauli y cena al aire libre en la plaza.

12 de la noche: Bailables en la plaza con las trikitularis Amaia y Kristina.

VIERNES, 14 DE AGOSTO DIA DE LA JUVENTUD

7'30 de la mañana: Diana con los txistularis de Leitza.

9 de la mañana: Encierro y reses bravas en la plaza.

11'30 de la mañana: Campeonato de calderetes en el karrape del Ayuntamiento.

12 del mediodía: partidos de pelota aficionados en la plaza.

6 de la tarde: Vacas riberas en la plaza.

7'30 de la tarde: Levantadores de piedra.

12 de la noche: concierto en la plaza con los grupos BERRI TXARRAK - BERPIZTU - PARASMA - KASHBÁD

SABADO, 15 DE AGOSTO DIA DE LA PAREJA

7'30 de la mañana: Ultima diana. Los txistularis harán el mismo recorrido de siempre, y la charanga "Incansables" llevará su música al barrio Amazabal.

9 de la mañana: Encierro y embolados en la plaza.

12 del mediodía: Deporte rural y exhibición de sokatira con los equipos de Areso e Imotz.

2'30 de la tarde: Comida de los socios del C.D. AURRERA en los locales de la sociedad.

6 de la tarde: Encierro para las parejas y reses bravas en la plaza.

7'30 de la tarde: Ingurutxo de parejas (casados, arrimados, arrimadas,...).

12 de la noche: Bailables con el grupo ZABALETA BAND. A continuación "POBRE DE MI" con salida y final en la plazoleta de los locales del C.D. AURRERA.

Incansables txarangak egunero, eguerdi eta atsaldean herriko baztarrak alaituko ditu. Gauez berriz, diana jotzen duten egunetan bakarrik aterako da.

BURU-HAUNDIAK atsaldero aterako dira txarangarekin batera.

UDALAK ez du XEXENETAN gerta daitezkeen istripuen erantzunkizunik hartzen.

EGITARAUA borondatearen truke banatuko da. UDALETXEAN, LIBURUDENDETAN eta TABERNETAN ere salgai egonen da.

XEXENETAN dabiltzeneri eskapa bidea errezagoa egiteko barreren gainean inor ez esertzea eskertuko genuke.

AURRERAKO BAZKIDEEN BAZKARRIRA joan nahi dunak, txartelak Abuztuaren 13^a baino lehen salgai izanen ditu GAZTAÑAGA eta MUSUNZAR tabernetan.

Aurten INGURUTXOA gaueko musikaren atsedendian izanen da, goizeko ordubiak aldera.

PLAZAOLAREN ANTOLATZAILEEN OHARRAK:

PLAZAOLA ALDIZKARIAREN ANTOLATZAILEEK EZ DUTE ZERTAN ADOS EGON BEHAR BERTAN AGERTZEN DIREN IRITZI DESBERDINETAKO IDAZKIEKIN.

LANAK BIDALTZEN DITUZTENEK BEREN IZENAK JAKINARAZI BEHAR DIE ALDIZKARIAREN ANTOLATZAILEEI, SOR DAITEZKEEN ARAZO LEGALAZ IDAZKIEKIN EGILEEN ERANTZUNKIZUNA IZANEN DIRELARIK.

GURE ESKERRIK ZINTZOENAK, ALDIZKARI HAU OSATZEKO, BERE LANAREKIN LAGUNDU DUTEN IDAZLE GUZTIEI. BAITA ERE, AZALAREN LEHIAKETAN PARTE HARTU DUTENEI ETA BEREN ARGAZKIAK MUSUTRUK UTZI DIZKIGUTENEI ALDIZKARIA OSATZEKO.

La charanga INCANSABLES animará las calles del centro del pueblo todos los días al mediodía y por la tarde. Por la noche, sólo tocarán aquellos días en que salgan en la diana.

Los cabezudos saldrán todos los días por la tarde junto con la charanga.

El Ayuntamiento no se hará cargo de los accidentes que ocurran en las vaquillas.

El programa de fiestas se repartirá a cambio de la voluntad. Además, se podrá obtener en el Ayuntamiento, las librerías y los bares del pueblo.

Sería de agradecer que el público asistente a los espectáculos taurinos, se abstudiese de sentarse encima de las barreras, para así facilitar la huída de los que se vieren en apuros ante las embestidas de los astados.

Todo aquel socio del C.D. AURRERA que desee asistir a la comida de socios, deberá comprar la entrada antes del día 13 de Agosto en los bares GAZTAÑAGA y MUSUNZAR.

El INGURUTXO de la noche se bailará durante el descanso de los bailables de la plaza, hacia las dos de la madrugada.

EUSKAL HERRIAN EUSKARAZ ... BAITA LEITZAN ERE !!

Ikusi makusi, zer dugu ikusi? Tabernan gaudela, zenbait gazte erderaz ari direla erreparatu dugu; dendara joanda, eskaera eta jolasak batipat erderaz gertatzen dira; kalean haurtzain dauden gurasoak erderaz ari dira elkarrekin; eta lantokietan ere erdera maiz aski entzuten dugu.

Ez; txuria den lekuan ez genuke beltzik ikusi nahi; bai, ordea, dagokionari berea eman; zenbaitetan, eguneroko gurgil zoroan itsututa, ez baikara gure muturren aurrean gertatzen denaz konturatzen... sudur-muturra erretzen zaigun arte.

Izan ere, Leitzak herri euskaldunaren ospea izanagatik, bestelako askorik ere badu: gazteen erderarako afizioa, kale-giro sasi-euskalduna, "kaixo-agurren" bitarteko zoragarritzko erdera batua, euskal atsaurez mozorrotutako erdera garbia...

Lehenago ere zerbait egin behar zela pentsatzen genuen; baina, tira, beste batzuk eginen zutelakoan, edo lehenago pausoa nola eman ez genekielako, gure asmoak bertan behera utzi genituen... Orain, ordea, deustarako gogorik izanez gero, jakin ezazu, jakin ezan, jakin ezak, euskararen alde lan egiteko gogoia bildu duen taldea sortu dela: Leitzako Euskal Herrian Euskaraz taldea, hain zuzen ere.

Ez da aspaldi elkartzen hasi garela, baina jadanik helburu batzuk paratu eta lanean hasi gara. Zer helburu? Hona batzuk: erderaz egiten duten gazteak euskarara bihur daitezen saiatzea; leitzarrok gure egunerokoan (lantegian, salerosketan, koadrilan, parrandan) euskaraz bizi ahal izatea; haurrek etorkizunean euskara gozoa erabil dezaten ezinbesteko tresnak eskatzea; Euskal Herrian euskararen alde egiten diren ekimenak gurean ere ezagutaraztea; eta oro har Leitzan euskara alderdi eta maila guztietan nagusi dadin aritzea...

Baina helburu hauek bete daitezen, eta mendez mende egundaino iritsitako hizkuntza gure ondorengoei ere heldu dakien, denok hartu behar dugu elkar, bakoitzak ahal duen pixarra eginez, gure-gurezko komunikabideari (euskarari) eutsiz, eta nonahitik heldu zaigun hizkuntza hispano-amerikanoa ahalbatean utziz.

"Gure hizkuntza galtzen uzteko bezain odolgalduak ez gara" dio Amurizaren bertsoak. Ba ote da gure artean odolgaldurik? Odola edozein koloretakoa duzula ere, animo!, eta etorri guregana; lanerako gogoia eta irudimena aski diren lantegi honetara.

LEITZE, LEIZE ETA BESTE GEZUR KONTU BATZUK

Etxen sekretario esaten dittea, nonbatt sekretu asko izaten baitittot gordeta; eta, ajola aundirik ez bazaizue, orain ere etxekoai arrazobea eman eta ze etxetakoa naizen eta nor naizen ixiltzera noa. Txutxen-txutxen esanen dizuet, ordea, onea zertara eldu naizen.

Leitzetik kanpo bizi naiz aspaldi eta gustora gañez, leitzarren berri izateko gogo aundirik gabe. Orain berriroko baten, ordea, osaba Fraxku etxera bazkaldar etorri eta sokaldeko maien yolasa sortu zen: Leitze gora eta Leitze bera, eta Leitze gora eta bera. Eta ni, lenago esan dizueten bezala, Leitzekin franko aspertue. Baño, badakizue, gure bazkaritan ezta Mañeruko ardorik falta izaten eta artan ere poliki ekin bear izan nion, ozpinduko ez bazen. Beraz, bazkalondorerako zepelduxe neoan, eta itsu-itsun sartu nitzen diskutio latz artan.

Bai. "Bere izena nondik eldu den ikasi nai ez duen errik ez dezake atarramentu onik" zioen osabak. Nik, egia esateko, enuen zakardi artara sartzeko batera asmorik; aski nuen beste basokada bat ardo nereganatu eta uda asierako eguzkitik babestearekin. Baño -zergatik ez dakit- osabak esandako ark gogorazio zarrak ekarri zezkiden. Esaterako, Leitze = leize berdintasune itten duen astakirtenan xalotasune gogorarazi ziden. Esaterako.

Kasualidadez, ardoa gordetzen dugun ondoko apalean iztegi zar bat zegoan, eta -ezin neri gauz onik bururatul- liburu ure irekitzea erabaki nun.

Au ere kasualidadez, bi itzekin egin nun topo:

Leiza: "Ija, pez marino del orden de los selacios"

Leize: "Haitzulo guztiz sakona, sakontasun guztiz handi eta arriskutsua"

Ez bata ez bestek, arrazobeok eniñuen asebetetzen, ordea, eta, Fraxku osabaren akullue gogoan, Leitzerako bidea artu nun, artzak iltzeko eskopeta saietsen eta zezenplaza añeko ixpiko-lupa zar bat poltsan, L E I T Z E onen bost soinun arten izkutatuteko arrazobearen zañeri tira itteko txirrintakin.

Buruzpide ori ittea etorri nitzen, beraz, baña bidenabarren beste itz askoren zañek ere arrotu nittun, gustoa badozo, irakurle, labur-laburrean azalduko dazkizotenak:

Leitzen ia denak Eguzkizko muño esaten dioan mendi bet bada. Aral Alere, J.M. Elosegik erakutsi didanez, an ingurun laoztiz izeneko larre bat izaten da; eta artxibon batetik-edo lauztarizko barrena delako izena re bildu emen do. Ara nondik eldu den gure Eguzkizko erromantikoa! Bai. Elosegiri gauz asko ikasi dazkiot.

Onek berak esana dakit, adibidez, Arizmendin gaur egun Kosa, Kosaundi edo Joxe, Joxaundi izaten direnak Korrosan izenetik eldu direla. Orain: nei ez galdetu onen jatorririk e! Bueno, galdetzea libre da.

Ixpixkoan aritzeko lupazar berarekin Kornieta izenan zañe oso-osorik ateratzea. Iortu nun. Militarrek –turuturururu!– Korneta izena erabiltzen emen due beren mapan, baño, ziñez esateko, zañek ezto ez Kornieta-rik ez Korneta-rik esaten. Izan ere, aspaldiko paperak salatzen duenez, Gorranejeta da izen orren jatorrie. Ni enaiz arañio iritsi baño Kornieta ori Berutako mugan dagoan mendi-kaskoa dela esan dittea. Oain gain-gañien aize errota bat patu emen dioa. Egje ta fedea, Ezkurreko legëa.

Leku-izenen zurrunbillotik etxe-izenen asuntora pasaz, Atsotëgieta edo Atsotieta izenak atsoakin deus esatekorik ez dula ikasi diot Elosegiri. Onetxek esan didanez, Arsotegieta da paperetan azaltzen den izen zarra. Eta azken onen jatorrie? Arsoro ote da?

Komenigarrie idurittu zat, alaber, duela urte batzuteko Plazaolan Patziku Perurenak Artxikone izenari buruz esandakoa gogoraraztea. Izan ere, paper zarretan ark Artxakone > Artxekone > Artxikone billakaera aurkittu emen baito. Nor ote zen aspaldiko Artzako edo Artxako ure? Erdiaroan beti ere, Nafarroan Arzco ("Artz ttiki") izena usu izaten emen zen.

Joseluis Huarte ere baten ta besten aztarrike ibili izandu de, eta onetxei ikasi dazkiot Tardo eta Torre etxe izenai buruzko oarrok. Lenengoa Dardo omen zen 1612.urten. Bestea Dorrea 1650ean eta Torre 1726an. Nolanai ere, itsuk ere ekus lezake, baten zein besten, d zarra eta t berrin arteko aldaketa, ezta?

Bestalde, guren z > tx billakaera oso arunta izaten da (esaterako zalaparta > txalaparta, zakur > txakur...), eta ori bera ikusi bear dela iduritzen zat Txubia eta Txubitane etxe izenetan. Aurrenekoa Zubiatik eta bestea Zubieta, Zubietane-tik. Oain yakintsuk erabaki dezatela.

Enpin. Eta Leitze-rekin zer da? Nora larratu dittugu izen onen zañe ateratzeko esperantzak? Ameika sasi-poeta, maisu-maistra, mozkor eta inoranterekin itz egiñe nauzue, baña eztire Leitze = leize ortatik auntze iristen. Belaskok dioenez, 1192ko paperetan Leitza et Aresso eta 1268koetan Leyçarasso izenak azaldu dire. Oañiken argi geigo, beraz, Leitza =Leitza berdintasunaren alde.

Euskaldun guzik filologoak gala esan izan da, eta balitteke ala izatea. Balitteke leitzar bakoitzeko Leitzeri buruzko etimologia bana izatea, baña ni aztarren orren bille ibili naizen denboran eztot besterik aittu. Zotalen nabil. Etsik artute. Kakiñe. Eta atzera bildurrak noa Fraxku osabangana, nere eziñe ekusite zer betarterekin artuko ote nauen-edo ekustera.

P
E
A
Z
A
O
E
A
A
O
A
E
D
I
Z
A
R
I
A

Kaixo eta ongi etorri Leitzatar guztioi biotz biotzez. Berriro ere zuekin bat egin nai nuke ataltxo onen bidez, eta urte bat geiagoz, zer da motibo berezia? Denok dakiguna, San Tiburtzio pestak gain gaiñean ditugula. Orixe esatea aski dala uste det, gauzak ulertu aal izateko bakoitzak derizkion modura.

Leitzako Udaletxeak, programa edo egitarau zabala atera naiko du, beti bezela aurten ere, eta osatzen saiatu bear da pulamentuz, jendeak jakin dezan aurrez, egitaraua irakurrita, zein egunetan zer jaialdi dauden izentaturik. Ala seguruago emango ditu pausoak, kanpotik dijoanak batez ere, ta errian bertarako ere mesedegarri izan liteke ori, batere dudarik gabe.

Nik ondo ezagutzen det Leitzza, pestak antolatzen oso goi maillakoa dala badakit, eta jende umoretsua gaiñera. Naparroan aipamen aundiko erria degu gure Leitzza, beraz, pozik egon gindezke lur bedeinkatu ontan jaita azi giñan guztiok.

Aurtengo programa edo egitarauak, bai ote du aldakuntza berezirik? Baliteke agian, baiña ni neroni, aurreko urteetakoaren antzekoa izango dalakoan nago: Udaletxeko plaza itxita, goizetik zezenak bota barrura ta, aiek toreatzen gozatuko dira mutil gazte batzuek, sasoi ona daukatenak eta gaua parrandan pasa dutenak, bero beroan. Plazaren inguruko etxeetako balkoi ta leioak berriz, denak jendez beteta, gainezka, zezen pesta bukatu bitartean. Eta gero txaranga ibiliko da kalez-kale erriaren alaigarri, egunez egun tokatzen zaion garaian, baiña ordu juxtuetan bakarrik ez, dantzan eta saltoka dabiltzanak aspertu arte. Eguerdian kirolak, arrijasotzaille, aizkolari ta abar... Leitzan, bertako seme indartsuak ikusiko dituzte araiño urbiltzen diranak. Eta gero bazkari tajuzkoa etxe edo famili bakoitzean, ori seguru samar diot orain arteko martxaren berri dakidalako. Ta ostatuetan zer gertatzen da? Iñundik iñolaz ezin ase gosez eta egarriz, ordu txarretan dabillen jendetza ugaria, denak batera jan edo edan nai, ta etengabeko eskeari nola erantzun serbitzari asko egon arren!

Egunezko nekea astuna baldin bada, gauezkoa ez da ariñagoa izango. Baiña oraingoz behintzat, gaupasak modan jarriak daude ta segi aurrera, gaztetasuna nagusi alde denetan. Pertsonak bere baitan izan lezakeen gauzarik ederrena nere ustez, beraz, eutsi goiari Leitzatarrak. Orixe opa dizute zuen senide dan Lasarte bertsolariak.

Ni Orion bizi naiz, baiña Leitza gogoan dedala ainbat urtetan pozez eta ilusioz bertsotan egin det, Leitzako San Tiburtzio pestetan. Baiña betikorik ez da iñor ikusten degunez, nik nere garaian eman ditut eman bearrekoak, eta kito. Baiña bertsolaritza ez da galduko, sortu baidira gure ordeko landare berriak, ugari antzean zorionez, oiek eutsiko diote zutik erri bakoitzaren zaletasunari.

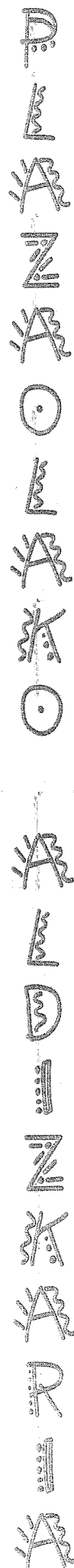
Beraz, onenbestean bukatzen da nere aurtengo idazlana, ea datorren urtean berriro zerbait egiteko moduan izaten geran. Agur eta besarkada bero bat Leitzatar denontzat batera.

Guraso zarrak genitun
elizkoi gartsuak
ta oraindik segitzen
du lengo kutsuak
gaur ere badire Leitza
Krixtau Fedetsuak
beroientzat egin nai
nituen bertsuak.

Siñismena sendotzeko
ona da otoitza
Fedez betor elizara
datorren bakoitza
San Tiburtzio zuk egin
bitartekaritza
Jainkoak bedeinkatu
dezan gure Leitza.

OARRA: Bi bertso auen musika edo doiñua, Maritxu nora zoaz ez letorke gaizki, ala nai izanik.

Manuel Lasarte

HOGEI GALDERA LABUR

- Euskalduna sentitzen al zara?
- Zer da zure ustez euskalduna izatea?
- Noizbait saiatu al zara euskara ikasten?
- Beharrezkoa al da euskara ikastea?
- Etxean denok al zarete euskaldunak?
- Zuen artean (gurasoak) euskaraz ala erdaraz hitz egiten duzue?
- Eta umeei?
- Irakurtzen al duzu zerbait euskaraz, zenbat, zer?
- Umeei helduek baino hobeki hitz egiten al dute?
- Zergatik ote da?
- Noizbait erreparatu al duzu gure atton-amonen hizkera?
- Nola sentitzen zara gustorago, euskaraz edo erdaraz hitz egiten duzunean?
- Euskara beste edozein hizkuntza bezala hartzen al duzu?
- Nola erantzuten duzu telefonoz? Si... Bai...
- Gauza bera al da, Buenos días, ala Egunon esatea?
- Zer iduritzen zaizu, euskaldunak izanda erdaraz hitz egitea?
- Zortzi lagun, bat erdalduna, nola hitz egiten duzue?
- Euskara salbatuko dela pentsatzen al duzu?
- Nola, edo zer egin beharko genuke?
- Gure eskutan al dago, edo beste norbaitek egiteko kontua al da?
- Hau ez duzu test psikologikoa, baina zeure buruari galdera hauek bana bana egitea eskatuko genizueke.
- Zerorrek atera kontuak, orain, festetan eta festa ondoren.

I.K.A.

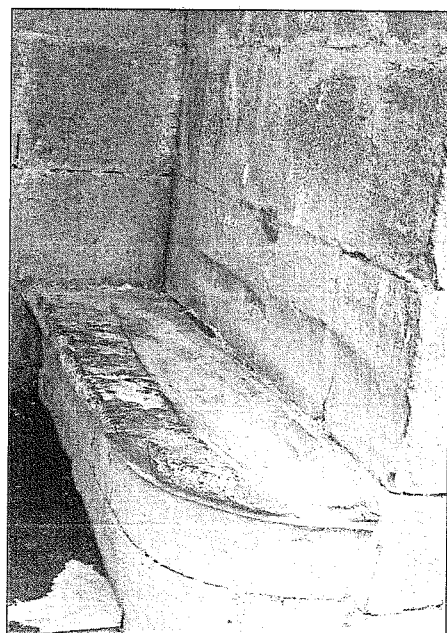
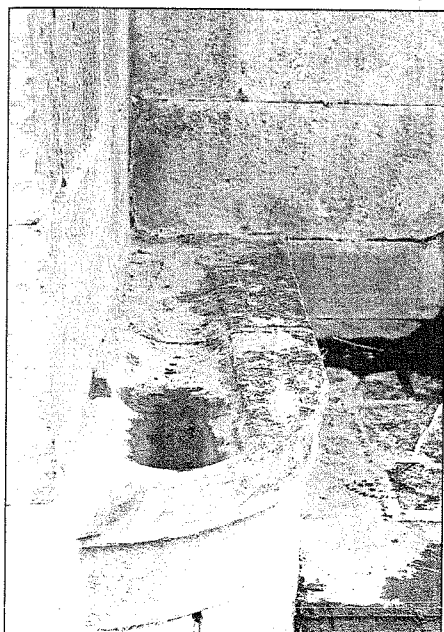
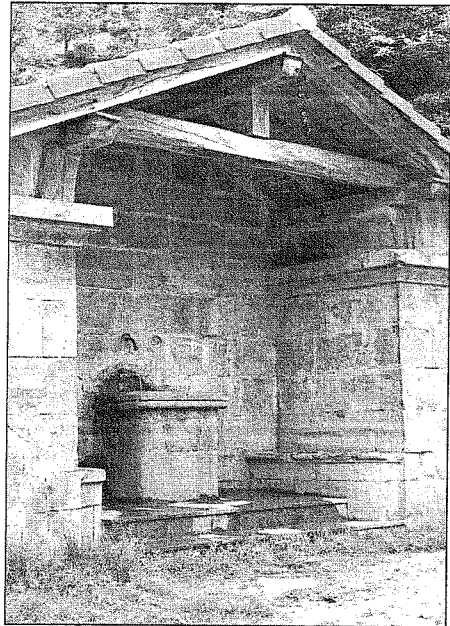
Leitzako euskaltegia

ITTURRIZAHARRA

Gu eskola motikoak ginenean Porttolon mojak (madre Elvirak) askotan eramaten giñozen Itturizaharrera errekreora. Orduan bi tubotatik ateratzen zen ura. Tubo bat itxi ezkerreko bestetik sekuleko zirtun ateratzen zen ura eta bazter guziak zirtatu eta litse haundia egiten zuen lurrean. Holako deabrukeriak eginez ibiltzen ginen batak bestea izutzen.

Bazen yendea alorrean erbillean ari eta hara yoaten zena hango ur hotza edan eta aska txiki hartan eskuak freskatzera. Oialdeko belatsoetan hankazpiak minberatu eta izerdi patsetan belarrean ari zirenei ez zitzaien nahi ordurako itzultzen uraren eske bialdutakoa. Ondoko askan hamaika garbiketa eginak eta majinabat lixue yoak labadora aurreko emakumeak!

Bi aldeetan esertalkiak diruditen harri hauen zokoak bai al dakizue zertarako ziren? Lehenago etxeetan ur korrienterik ez zenean edo edateko ur freskoa nai zutenean iturritik perradaz ekartzen zuten ura. Ba zoko hauetan suko hautsa edukitzen zuten eta emakumeak uretara yoaten zirenean perradaren kobrezko uztaiei brilloa ateratzen zien, hautsa trapu batekin hartu eta igurtziaz.

P
E
A
Z
A
O
E
A
A
O
A
E
D
I
Z
A
R
R
I
A

"UIL" URTE BAT UDALETXEAN AZALDU GABE

1997 ko Uztailaren 12an ETA-k PP-ko zinegotzia zen Miguel Angel Blanco hiltzen zuen. Berehala, herritarren suminduraz baliatuz, Itunen inguruan bildu ohi ziren alderdi politiko guztiek HERRI BATASUNAREN aurkako lintxamenduari ekin zioten. Iruñean, adibidez, egoitzaren atea bertan behera botatzen saiatu ziren, nahiz beren "despistean" ondoko etxeko ate bat bota zuten. Aurrerago HERRI BATASUNA-ren aurka ezezik Euskal Herriaren ezaugarriei ere ekin zieten, elkarteetan zintzilik zeuden ikurriñei su emanaz eta txikituz, adibidez.

Lintxamendu egoera hori Leitzara ere ekarri nahi izan zuten. Leitzar gehientxuenek ezker abertzaleari erasotzeko Madrildik PP-k eta Victoria Prego kazetariak egindako deialdiari bizkarra eman bazioten ere, UIL-ko zinegotziak "Babiaca" zaldiaren gainean eseri eta, el Cid Campeador bailiran, bost lantza luze eskutan zutelarik Udaletxean azaldu ziren:

- 1.- QUE SE RETIRE DE LOS BALCONES O VENTANAS DE LA CASA CONSISTORIAL TODO AQUELLO QUE CONTRAVENGA LA LEY.
- 2.- QUE SE RESPETE EL ESCUDO DE LEIZA SITUADO EN EL CENTRO DE LA PLAZA Y QUE TODAS LAS PAREDES QUE CORRESPONDAN A LA PLAZA DEL AYUNTAMIENTO ESTEN LIBRES DE PINTADAS Y DE PANCARTAS.
- 3.- QUE TODAS LAS FACHADAS DEL PUEBLO ESTEN LIBRES DE PINTADAS Y CARTELES. PONER LOS MEDIOS NECESARIOS PARA CONSERVAR EL PUEBLO LIMPIO.
- 4.- QUE TODOS LOS ESCRITOS O DOCUMENTOS QUE VAYAN DIRIGIDOS A LOS HABITANTES DE LEIZA SEAN EN BILINGÜE.
- 5.- HASTA TANTO NO SE CUMPLAN ESTAS PROPUESTAS, EL GRUPO UIL HA TOMADO LA DECISION DE NO ASISTIR MAS A NINGUN PLENO NI COMISION.

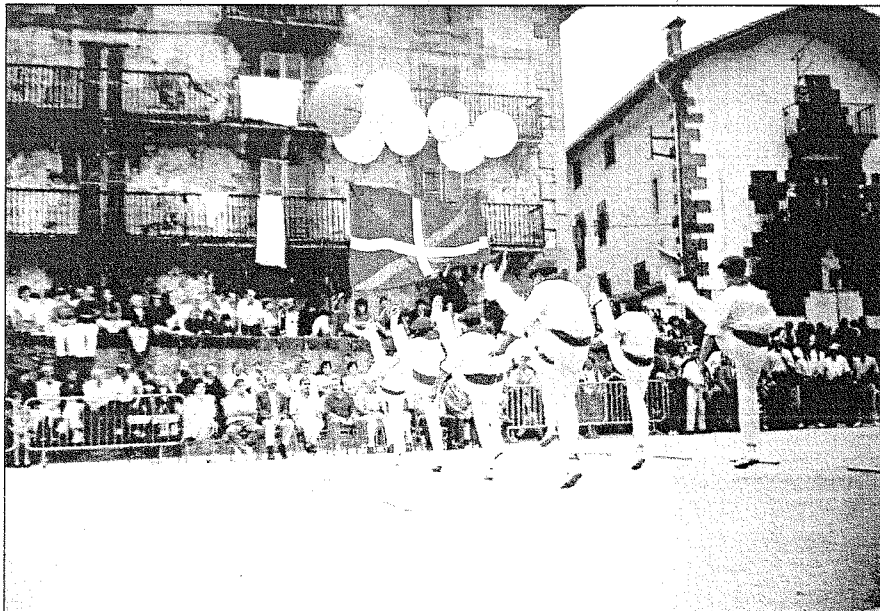
Y PARA QUE CONSTE FIRMAMOS LA PRESENTE: SILVESTER ZUBITUR, BEATRIZ ZABALETA, GERARDO CABALLERO.

LEIZA A 26 DE JULIO DE 1997.

Indar poliko guztiek dute, zalantzarik gabe, bere proiektu politikoak eta beren proposamenak Udalean aurkezteko eta defenditzeko eskubidea. UIL/ PP-k ere, noski. Baina kargu publiko guztiek egiten duten lana publikoa denez, kritika publikoa jaso dezakete eta hori da, hain zuzen, lerro hauen bitartez egin nahi duguna.

Aurrenik, UIL-koek beren benetako aurpegia azaldu dutelako pozik gaudela esan nahi dugu. Leitzako arazoak konpontzeko soilik aurkezten direla esaten digute hauteskundeetan, ez dutela politikan sartu nahi eta ez direla politikan sartuko ziurtatuz. Baina honetan mozorroak erori egin zaizkie eta kargu politiko bezela azaldu dira denon bistan.

Bigarrenik, leitzarrei mesede ttikia egiten digutela esan nahi dugu herritar multzo handi bati gure ahotsa isilaraztea eskatzen dutenean. Nori egingo lioke mesede kartelak erretiratzeko aginduak? Zein kartel kendu beharko litzateke? AURRERA elkarteak edota JUBILATUEN elkarteak jartzen dituztenak adibidez, kendu beharko lirateke ere? Tarteka Goardia Zibilek kartel batzuk kentzen dituzte. Hori al da UIL-k bultzatzen duen demokrazia mota? Edo soilik ezker abertzaleak jartzen dituen kartelak dira erretiratu beharko liratekeenak? Franco diktadorearen garaietara eraman nahi gaituztela dirudi, abertzaleei ilea moztu, herri erditik arrastaka "paseatu" edo tiroz garbitu egiten ziren egun haietara.

R
E
A
Z
A
O
E
A
A
O
A
E
D
I
Z
A
R
I
A

P
E
A
Z
A
O
E
A
A
O
A
E
D
I
Z
A
R
R
I

Hirugarrenik, galdera bat: zergatik Udaletxeko balkobetik ikurriña kentzeko griña hori? Ez al da, akaso, leitzarrek gehien maite dugun bandera? Zergatik ezin dira errespetatu leitzar gehienon sentimenduak? Aurrena tiroz botatzen dute leitzar gazte batzuk 1996ko San Tiburtzioetan globo haundi batzuren laguntzaz plazara eramán zuten ikurrin haundia. Egun batzu beranduago, tiro horiek sortu zuten zurrunbiloaren babespean, "ezezagun" batzuek Udaletxean zintzilik zegoen ikurriña ofiziala eramaten dute birritan; gauez, kontzientzia txarreko lapurren moduan. Eta azkenik, Udalak berak ken dezala eskatuz heldu dira UIL-koak, ikurriñak Leitzari kalte egingen balio bezela.

Urte bat igaro da UIL-koak Udaletik joan zirenetik. Ez omen dira berriz itzuliko ikurriñak Udaletxeko balkobean jarraitzen duen bitartean, herrian kartelak ikusten diren bitartean... Ezker abertzaleari ezezik bihotzean Euskal Herria sentitzen dugun guztioi eta besterik gabe demokrazian bizi nahi duten guztiei eraso diete beren jarrerarekin UIL-koek: laz, aldizkari honetan bertan, Zubitur fazista dela esaten genuen ikurriñaren aurka erakutsi zuen jarrera basatiagatik. Baina geroztik UIL-k babes osoa ematen diola ikusten ari gara.

Hori ez da bidea. Oso oker ari "A por ellos!" Madrilen egindako oihu hori Leitzan errepikatu nahi izan duten PP-zale hauek. Errespeto handiagoa merezi dugu Leitzarrok eta elkarren errespetoan oinarrituz bakarrik eraikiko dugu XXI menderako denok nahi ditugun Leitza, Nafarroa eta Euskal Herria.

EUSKAL HERRIA ASKATU-ko kide batzuk

ATERALDIAK

ARMALO ETA EZKURREKO XAHARRA

Antonio Eizagirre "Armalo" Labaingo Armalo etxekoa zen. Zubietara ezkondu zen eta gero Elgorriagan erosi zuen etxea eta hara joan zen bizitzera. Gaztetan aizkora apustuak yokatua omen zen eta gero aizkoldari askoren erakustuna. Leitzen, Errementaneko Mielen eta Gartziarenaren erakustuna zen.

Aizkora apustu asko yokatzen ziren garai haietan Armalo etorri zen Ezkurreko Trapun ostatura eta Xaharra eta bik hasi ziren apustu baten gorabeheraz hitz egiten. Bat baten alde eta bestea bestearen alde berotu ziren dexente. Eta azkenerako sutu ere bai. Armalok bere onetatik aterata:

- Jota erantsiko hat paretari.

Eta Xaharrak:

- A bai? Kisuskilli al haiz hi?

ANTZUAK ORDERA

Orain dela ehun eta hamarrenbat urte Bidaniko Labaka etorri zen idi dema yokatzera Leitzeko Joan Patxikuren behien kontra.

Joan Patxiku ezkondua zen baina ez zuten umerik. Pantasi haundia zuen behiekin. Ekullu ona edukitzen zuen.

Goizean apustua yokatu zuten eta Joan Patxikuren behiek irabazi. Arratsaldean eramane zuen Labaka ekullue erakustera. Ongi gobernatutako behiak zeuzken eta Labakak esan zuen harrituta:

- Hauek behien ederrak.

Joan Patxikuren andreak eskailburutik:

- Bai baño antzuk ordera.

Joan Patxikuk:

- Goi horitan nola ote gaude?

P
 E
 A
 Z
 A
 O
 E
 A
 A
 O
 A
 E
 D
 I
 Z
 A
 A
 R
 I
 A

MIRUAK KIRIK

Herri batekoak zokolainoa itsasoa zela uste zuten eta yoan ziren bi maire hartuta mendi galdurrera, txalupatan bezala ibiltzeko asmoz. Mendi zoko luzea itsasoa ematen zuela zegoen dena lainoz betea. Aurrenekoak sartu ziren mairean eta besteei esan zien: Ongi baldin bagoaz arrixtue eginen dizuegu. Abitu ziren eta malda behera han yoan ziren amilke. Haien zalapartarekin izututa miruak "kirik" egin zuen. Eta goien gelditu zirenak: Ongi zizek, ongi zizek, goazen gu ere. Sartu ziren mairean eta tximista baino azkarrago behiko erreka zurora eta han harkaitza yo eta lepoa hautsi.

Enrike Peustenkoak kontatu zidan "itsasgizon" hauen kontua.

ASKOK NAHI BAINO HOBEBEKI

Zer moduz zaude, Miel?
Askok nahi baño hobeki.

DANDA BAKARREKOA

Bazkalondoan elizeko erlojuari kuerda eman, gero sega pikatu, behien azpiak atera eta gorotza karretilaz Landako alorrera eraman. Lan ahuek bukatutakoan Orainen Mañeruko ardo ona edan eta yoan zen Kandido bilerara. Eta orduntxe hasiak aurreneko gaiarekin. Patxi Pastainek esanzion Kandidori:

- Hi ere danda bakarrekoa al haiz?

Meza hasi aurretik aurrena hiru danda yotzen zituen sankristabek, gero bi danda eta sakristitik apeza meza ematera ateratzekoan danda bakarra. Batzuk bi dandak yota laister han ziren elizatarian eta beste batzuk danda bakarra yota Añaldeko aldapan gora laistertxikian.

EHIZTARIAK ETA ARDO ZAHARRA

Miel goiz guzian basurde arrastoan ibili zen bi ehiz zakurrekin. Eguerdi aldera beste bi ehiztarirekin egin zuen topo, Jose eta Pakorekin. Hasi ziren ehizeko gorabeherak kontatzen.

Miel.- Basurdea harrapatu diit.

Jose.- Basurdea harrapatu dokela? Non dok ba?

Miel.- Hara, ikaragarrie pasatu zitzeidek. Basurde aketza ikaragarrie harrapatu diit. Behiko erreka zuloan eraki die zakurrek eta goiko bizkarrean bota diit tiroz. Seko gelditu dok. Badakik, basurde aketzak keru txarra hartzen duela eta segituan txikiatu egin diit. Gero pago zañokin eserita hasi nak gosaltzen eta zatotik ardoa edaten ari naizela basurdea goratu eta han hemenen izkutatu dok. Etzeidek eskopeta hartzeko betarik eman.

Jose.- Eta basurdeari kendu dazkioken barrabilak non dittok?

Miel.- Zakurrei eman zezkeioat yateko.

Jose.- Haize haundia zebilek eta goazen hemendik bazkaltzera haundiagoak bota baino lehen.

Sartu ziren mendiko ostatura eta hasi ziren banabarrak odolki puskekin eta piper berdeekin yaten.

Pako.- Ardo zaharra bezelako edaririk ez dok mundun. Ardoak odola egiten dik. Gripe sendatzeko ere ez dok ardoa bezelakorik. Aurtengo udan Harizkomendire arditara yoan ninduen maukausik eta han ereta soñue eta segituan harri yasa. Hoztu ninduen eta errefiuretu. Inguru hauetako mediku eta kuranderoak ekusi netien eta ez bizkortzen. Azkenean Galonbordako artzaiek esan zeiden errefiure sendatzeko ardo zaharra edan behar dela. Hirurogei urte zituen ardoa edan nien eta segituan bizkortu ninduen.

Jose.- Nek lehengoan ehun urte zituen ardoa edan nien.

Miel.- Ba zuek edan dituzuenak atzo goizekoak dittok nik Santiburtzio egunean edan nuenarekon konparatuta, Pentsa ezazue zeinen zaharra izanen zen, urteen poderioan botille zimurtuta zegoen!

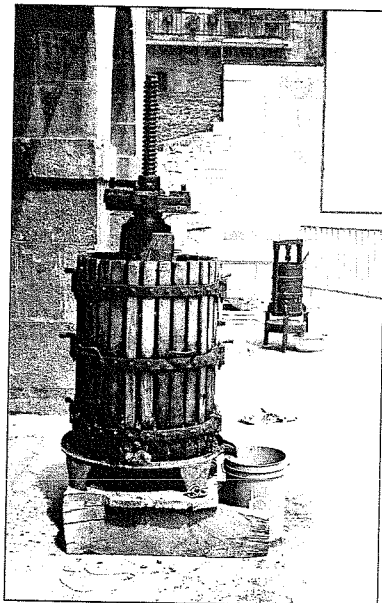
P
 E
 A
 Z
 A
 O
 E
 A
 A
 O
 A
 E
 D
 I
 Z
 A
 R
 I
 A

SAGARDOA

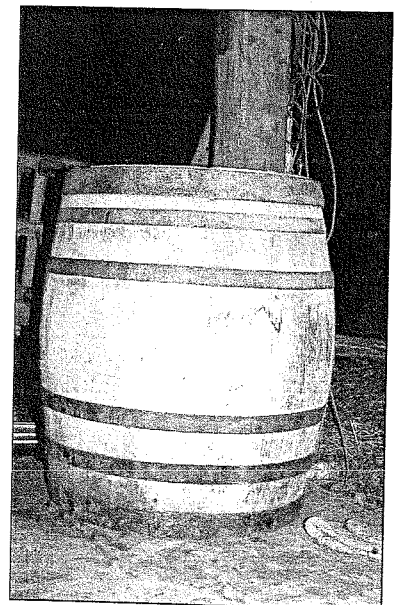
Lehenago etxe inguruetan sagardi ahundiak ziren. Gordinik eta erreta sagar asko yaten zen. Egon sagarrak (errezilsagarra, udaresagarra, argatea,...) negu guzia irauten zuten sagarganbarako lasto gainean.

Udazkenean lan guziak batera etortzen ziren: itorrak egin behar, artoak sartu beharrak, banabarrak izotzak galtzeko bildur, gaztain irautzen era lana eta sagarrak onduak. Sagarrak bajoak eskaileratik biltzen ziren eta sagar ahundiak, adarrak luzatutakoak, garrastetik. Kapazoa edo eskusaskia bete, lurrera yetsi eta saski haundira hustu. Saskia betetzen zenean sagarganbarara eramaten giñun. Neguan ganbarara jotzen giñen belar iharra, lizarrotoa edo itxiolaren eske ekulluko aziendentzat eta sagarganbaran zeinen sagar ederrak egoten ziren: udaresagarra, errezilsagarra, argateak, mizpira ustelduak,... Empo yanda yesten giñen. Negu gogorretako elurte luzeetan txantxangorriak sagarganbarara sartzen ziren sagar erdi ustelduak yatera.

Sagar urtea zenean etxerik gehienetan egiten zen sagardoa edo pitarra. Horretarako aproposa zen aspil haundi batean sagarra txikitu eta patsa barrikera botatzea. Gero, ur pertzakada batzuk bota gaineretik eta pitarra egiten zen. Neguan gaztain errekin ederki sartzen zen. Beste batzuk, tolaarea zutenak, sagarraren zumue hutsa botatzen zuten barrikera; honi deitzen zitzion sagardoa.

Telleriko tolaarea plazako erakusketan.

Zenbat sagardo edukia ote da Areso-arteko barrike hau!

Nek aditzea dudanez, Aresoarten egiten zen sagardorik gehiena. Bazuen fama etxe hontako sagardoak. Ikus dezagun zer dion bertako etxekandre Brijidak:

Guk egitten giñun sagardoa bertako sagarrakin beti. Sagarra izaten zen ikaragarri hemen. Sagardoa egitteko nahasten ziren sagargoxoa, sagarbeltza eta beste sagar klase batzuk ere bai. Sagarbeltza zen ez hain geza baño hain minkatza ere ez. Hemen zen sagar klase asko: amoresagarra, argatea, erregesagarra, kanpanduxea, mandaburue, miltxosagarra, sagarbeltza, sagargorra, sagargoxoa, urtebie, udaresagarra,... Sagargorrak irauten zun maiatza arte bai. Sagarganbaran lasto gaiñen yartzen giñozen egon sagarrak. Eta izotzak ez galtzeko sagarrak hobenak gela baten yartzen giñozen. Bildur izaten baigiñen sagarganbarakoak izotzak galtzeko.

Sagardoa egin behar giñunen yendea hartzen giñun sagar biltzeko. Azpikoerrotakoak eta etortzen ziren sagar biltzea. Joxemielek eta Joxek esanen lukea guk zenbat sagar giñun. Sagardoa egin behar giñun sagar horrekin sagar pille etxapeko belarsoroan egitten giñun. Gero sagarra txikitzen zuten zurezko aspil haundi baten dozeñerdi bat gizonek kabi kirten luze batzugin.

Tolarea bazen etxen eta entradan yartzen zun gure attek. Sagar txikituz measaskie bete eta tolarera botatzen zuten. Tolareko sagarra estutzen zutenen hasten zen zumue ateratzen. Aurrena ateratzen zen zumu hure gure attek hartuko zun basoan eta ekarriko zigun sukaldera: "proba zazue aurtengo sagarraren zumu hau, baño gutxi edan, hau peligrosoa izaten da, probatu bakarra.". Batzuk sagarra ekarri etxapeko pilletik, bestek aspillen txikitu, bestek tolaren sartu,... holaxe aritzen ziren.

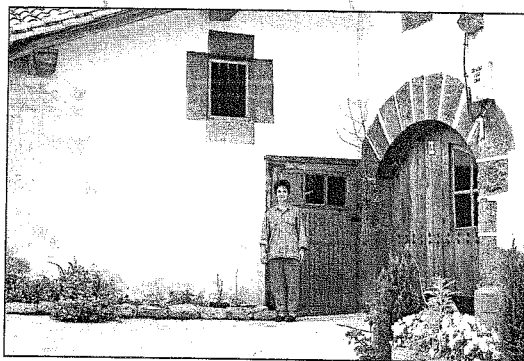
Sei barrike haundi giñozen, bakoitze zortzireun bana litrokoak. Oraindik bat hor dago ganbaran. Sagardoz bete aurretik barriek kanpoan edukitzen giñozen urez beteta ubasatzen, puzten, daniorik izan ez zezaten. Gero barrike horik yartzen giñozen ondo-ko sagardotegi hortan. Leku hau erdi lurpen dago eta oso freskoa da. Tolarean ateratzen zen zumue barriketara botatzen giñun.

P
 E
 A
 Z
 A
 O
 E
 A
 A
 O
 A
 E
 D
 I
 Z
 A
 R
 I
 A

Ez da denbora asko oraindik Unaieneko Luis zenak esan ziela gure attek ze esan zion urte baten. Luisek galdetu omen zion: "Ze, Inazio, aurten egin al duzue sagardoa?" eta gure attek: "Bai asko egin dugu eta sagar guzie ezin sartu eta behieri ematten arituga.". Ordun edozein urtetan izaten zen sagarra eta sagar urtea zenean ezin aprobetxatu ala izaten zen.

Gero barriketako zumuk izaten zun bere prozesoa, irakitten asten zen aparra ateraz. Gure attek zekizkin noiz irakittetik gelditzen zen eta noiz sartu behar zen botilletan. Guk botille ikaragarrri giñun. Sagardo botillek ziren txanpan botillen antzekoak. Sagardoa sartzen giñun botilletan eta gero yendea etortzen zen sagardoa erostera. Botilleko peztan saltzen giñun. Bazen yendea Landan alor lanetan ari eta mukadutxo bat yatea eta sagardoa edatea etortzen zena.

Aresoarteko sagardotegia atë txiki hortatik sartuta.

Guk urte guzin edaten giñun sagardoa. Guk ordun udan belarra ebakitzeko segarik hartzen giñozen eta ni akordatzen naiz amak nola bialtzen giñozen segaritarara kapazoan sei botille sagardo trapu bustin bilduta.

Gure ahizpe Maritxu, ni baño zaharragoa da ta hark esaten do maki denboran herri guzie soldaduz betea egondu zela, Kaxetan ere barrakonak egin zituztela, eta ordun soldadu asko etortzen zela gure etxera sagardoa edatera. Trenbideko langillek ere etortzen omen ziren sagardoa edatera.

Behin zerrie hasi zen atarin bueltaka bueltaka maretue bezala eta gu harrittute zer ote zun eta zera, hark aspillen gelditu ziren sagardo ondarrak edan eta sekuleko mozkorra harrapatu.

Gure attuna, Basilio Sarasola, Tolosakoa zen. Gipuzkoan sagardo asko egitten da eta nonbait ongi ikasik zittun sagardo lanak. Hemen gogotik hasi zen sagardoa egitten. Horroko hor ekusten al dozo yoale haundi hori? Bere semea, Faustino, Elizondora

ezkondue zen eta hark erregalatu zion. Faustino hargiñe zen eta Elizondoko elize egitten aritu omen zen. Gure attuna tratalarie zen. Faustino frantzin behiek erosi eta kontrabandoz ekartzen zittun Elizondora. Gero gure attuna yoaten zen Elizondora eta oñez ekartzen zittun behiek honera. Behirik hobenari yoale hori erasten zion eta Larbadi behera zetorrela etxetik aditzen zuten yoale soñue eta esaten zuten: "gure atte bazetorrek behiekin". Garai hartan ez baitzen fabrikek, kotxerik eta tratorerik eta soñue haise aditzen zen. Ekullun bazun sotoa deitzen zion leku bat eta han sartzen zittun erositako behiek eta gero handik saldu.

Orain pena ematten do sagardiak gogoratue. Lehenago giñozen sagarrak inguru guzin, edozein hesitan eta etxe kontran ere bai. Adarrak balkoberaño etortzen ziren. Orain terraza daukegun hortan lehenago leiho ttiki bat zen eta leihotik hartzen giñozen sagarrak. Zenbat sagar ematten zen ordun herriko yenderil! Konpota egitten giñun eta sagar errek egun guzin bandejan egotten ziren nahi zunak hartu, azukrea edo ezti pixko-batekin. Beste frute klaseak ere baziren: udarea zela, arana zela,... mahats beltza ere bagiñun. Eta zenbat dultze egitten zen.

Eztie ere egitten giñun. Gure atte zenak balkobea zabaldu egin zun eultzek yartzeko punte batetik besteraño. Eta etxe ingurun berrogei eultze igoal izanen ziren. Ni akordatzen naiz, nola izaten dire lurrezko eltze haundi batzuk hola tripe haundi batekin gora estutuz, haletako bakoitzen sartuko ziren ehun da berrogei ta hamar kilo ezti, ba bi eltze horitakoak goraño betek egitten ziren. Ezti asko saltzen giñun.

PERIKO ZALDAR SAGARDO EDALE ONA

Beste askotan bezala etorri zen Periko Zaldar alorretik gure etxera eta mukadu bat yanda nahiko sagardoa edan zun. Azkenen etxera yoan behar zula eta hasi zenen gure amak eman zizkion hiru botille sagardo bere amarentzat. "Oh! gure amak pozik edanen do sagardoa, bai bai emanen dazkiot" esanez hartu zittun hiru botiller Periko Zaldarrek. Hurrengo egunen gure atte yoan zen behiko belatso hortara, txokogunea egitten duen hortara, belarra ebakitzera eta hiru botillek hantxe hustuta hutzik.

Elduaien

Martin José Iraola Etorbidea, 8 - 3^a izda. • Telef. / Fax. 943 67 00 32 • Tolosa

Rondeko Aldapa, 30 • Telef. / Fax. 943 67 47 33 • Tolosa

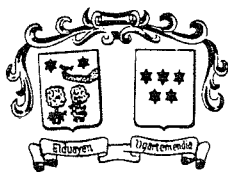
Pablo Mutilosabal, 2 - 1.ª planta • Telef. / Fax. 943 37 27 81 • Lasarte

Afarrro Etorbidea, 12 • Telef. / Fax. 943 65 01 77 • Tolosa

Villa Itxas-Lore

Auda, Infanta Cristina, 15 (Ondarreta) • Telef. / Fax. 943 31 07 53 • S. Sebastián

Elbarrena Auzoa, 20 • Telef. / Fax. 948 51 06 35 • Leiza (Zabarra)

Hizkuntz Eskola Academia de Idiomas Elduaien School of Languages

With compliments and many thanks

- Elduaien hizkuntz eskolak ingeles ikastaroak eskeintzen dizkizue oso kualifikatuak eta esperientzi duen irakasleekin.
- 25 urtetako irakaskuntza ondoren, hizkuntz bat ere labur batean ikastea proposatzen dizuegu, era atsegina eta arin batetan, ikaslearengan gogo eta interes handi bat eraginez.
- Ikasleak beren ezagueraren arabera maila desberdinetan banatuak izaten dira.
- Azterketa ofizialak gainditzeko prestatzen dugu, adibidez:
 - Hizkuntza eskola ofiziala - First certificate, pet, advanced eta proficiency -
 - Trinity collegeko examinak.
 - Britainiar, alemaniar merkatal kamarak, etab.
 - Amerikar unibertsitateak, Toefl.
- Entrepresetarako klase bereziak.
- Haurrentzat klase bereziak (6 urtetatik aurrera).
- Elduaien hizkuntz eskola zuen eskuetan geratzen da edozein kontsultarako.

AYRRERA, K.E. FYTBOL TALDEA

FUTBOL ZELAI BERRIAREKIN BERRIRO ERE PREFERENTERA
AUPA AURRERA!! AUPA LEITZA!!
EGIN ZAITEZ SOZIOA

FUTBOL ZELAIAN

1.^a REGIONAL

2.^a JUVENIL

FUTBOL SALAN

2 EKIPO SENIOR NESKAK

2 EKIPO KADETEAK NESKAK

EKIPO 1 KADETEAK MUTILAK

EKIPO 1 INFANTILAK MUTILAK

GUZTIRA 100 JOKALARI BAINO GEHIAGO

BATEN BAT PREST BALEGO,
GAZTE HORI MONITORE GISA
ERAKUSTEKO EDO DIREKTIBARI
ZER BAITETAN LAGUNTZEKO
EMAN IZENA, AUTO-ESKOLAN,
ZILIRI EDO AMAYA AZPIROZERI.

ANIMA ZAITEZ!!

ZURE LAGUNTZA BEHAR DUTE.

DIREKTIBA, JOKALARIAK ETA
MONITOREN PARTETIK, JAI
ZORIONTSUAK OPA DIZKIZUEGU!!

LEITZAKO

UDALA

OIALDE TABERNA

- BAZKARIAK, BAZKALAUURREKOAK ETA OTARTEKOAK
- KAFEAK, ARDOAK ETA LIKOREAK

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 00 77 LEITZA

"GAZTETXO"

Goxotegi eta jolas lekua

Jai zoriontsuak opa dizkizue

IMELDA LARRAZ

Estankoa, janari denda etabar.

Jai zoriontsuak opa dizkizue

PLAZA AUTOESKOLA

ASEGUROAK ETA GESTORIE

Pesta onak pasa ditzazuela

Huarte Gotzaia, 8 - LEITZA
Tel. 948 51 03 38

LEITZELARREA, S. L.

Herrería, carpintería metálica
Elbarren, n.º 58 Tel. 948 51 05 98
31880 LEITZA (Navarra)

Jai zoriontsuak opa dizkizue

GARZIARENA ARRANDEGIA

Eguneko arraiak

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Elbarren, 72 • Tel. 948 51 05 90 • **LEITZA**

BIKOITZ TABERNA

PINTXOAK • OTARTEKOAK
PASTELAK • TARTAK
ENKARGUAK ERE HARTZEN DITUGU

Elbarren, 16 • Tel. 948 51 00 72 - **LEITZA**

Jai zoriontsuak opa dizkizue

EROSLE

SUPERMERKATUA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 00 07 - 948 61 06 57 • LEITZA

LEIZA ERAIKUNTZAK

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Patxi Arrazola, 14 - Tel. 948 51 03 65

MANDRILADORA LEIZA, S. COOP. LTDA.

Eluseder Pol. Ind. - Tels. 948 51 06 00 - 948 51 06 01
Fax 948 51 06 02 - **ARESO**

Jai zoriontsuak opa dizkizue

TXOKO TABERNA

- Pintxoak Giro alai
- Otartekoak
- Kaxuelak

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 02 27 • LEITZA

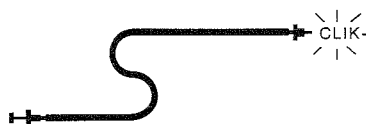

FOTO ULAZIA

Sta. Cruz, 43
Urbanización Zizur
Tel. 948 18 33 01

Jai zoriontsuak opa dizkizue

ADUR
TABERNA

- Otartekoak ogi beroarekin
- Kaxuelak
- Era askotako pintxoak:
 - Olagarroa
 - Grabak
 - Ziztorra sagardotan...

Elbarren, 16 - LEITZA
Tel. 948 61 08 64

*Jai zoriontsuak opa
dizkizue*

LOCAL SOCIAL MENDIGORRIA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Patxi Arrazola LEITZA

EHIZA, ARRANTZA, KIROLAK
eta BIZIKLETAK (TAILERRA)

Pesta zoriontsuak opa dizkizue

Manuel Lasarte, 5 LEITZA
Tel. 948 51 06 31

Elbarren, 15
Tel. 948 51 01 46
Fax 948 51 01 46
LEITZA

**PRENTSA • TESTU LIBURUAK • OPARIAK
PLASTIFIKATZEAK • ENKUADERNATZEAK
INPRENTA LANAK • FOTOKOPIAK**

Jai zoriontsuak opa dizkizuegu

GASOLINERA DE LEIZA

VDA. DE RAFAEL MUGICA

Teléfono 948 51 00 57

LANDA TABERNA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

LEITZA

RODRIGUEZ ETA ERASO LANTEGIA

RENAULT zerbitzua

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 02 59 Elgoien kalea, 15

SAGASTIBELTZA ETA ARTOLA ERAIKUNTZAK

Era guzitako igeltsero lanak
Elbarren 86, 2.º ezker
Tels. 948 51 02 65 - 948 61 07 24 LEITZA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

BIOK JANTZIAK

Gizonezko, Emakume eta Umeentzako jantziak

Elbarren, 32 • **LEITZA**
Tels. 948 51 05 58 - 51 04 77

ARIZTIMUÑO ANAIK ERAIKUNTZAK

Lan orokorrak eta berrikuntzak

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Telf-ak. 948 51 02 02 y 948 51 03 74
LEITZA

IZOZTUEN ETXEA CASA DE CONGELADOS

MARIA ETA KATI ZABALETA

Especialidad en croquetas, pimientos rellenos y mejillones. Precocinados, mariscos y verduras.

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Elbarrén, 80 • Tel. 948 61 08 85 • 31880 **LEITZA**

JOVIZU S. L. EMBALAJES

Zorionak

Carretera Leitzelarrea, Km. 1
Tel. 948 51 00 53 **LEITZA**

J. M. HERNANDORENA HUARTE

BURDINDEGIA - GARBIGARRIAK

OPARIDENDA - GARRAIOAK

Pesta onak opa dizkizue

Tel. 948 51 00 55

JOSE IGNACIO ARZALLUS

Harategia - Urdaitegia
Etxeko Txistorra

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 03 77 **LEITZA**
Tel. 948 68 30 42 **BERASTEGI**

ORAIN ELKARTEA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

herritar eta bisitari guziei

LEITZA

Peluqueria Eguzki

Asun y Lidia

Jai zoriontsuak opa dizkizue

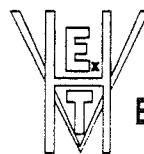
Elbarren, 34 - 1.º A
Tel. 948 61 06 49 **LEITZA (Navarra)**

AISLAMIENTO
CON PROTECCION
E INYECCION DE
POLIURETANO

AISLAN - LEITZA, s.l.

Telf. 948 51 06 27 - Móvil (989) 800 371
Manuel Lasarte, 2 - 4.º Izda. - 31880 **LEITZA (Navarra)**

**EXCAVACIONES Y TRANSPORTES
VILLABONA HNOS. S.L.**

Telfs. 948 51 03 04 - 948 61 09 71
Móvil (929) 21 90 68 - (929) 21 90 69
31880 **LEITZA**

*Jai zoriontsuak opa
dizkizue*

Elgoyen, 6
Tel. 948 51 03 75
LEITZA

TROK

ZAPATA KONPONKETA
LARRUGINTZA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

San Jose plaza 5 LEITZA

TALLERES LAZCANO

Venta y reparación de todo tipo de automóviles,
maquinaria agrícola, bicicletas y motos.

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Goriztarán, 41 • Tel. 948 51 04 04
LEITZA

JUBILATUEN TABERNA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 61 09 35

Wanpac

VANPAC, S. A.

(Vasco Navarra de Papel y Cartón)
PAPER ETA KARTOI BERRESKURAPENA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tolosako errepidea, 2 Km-an
Tel. 948 51 01 61 LEITZA

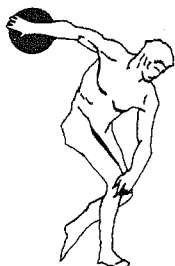

TORREA ETXEA

Tfnoa.: 948 61 09 09

GOSARI, BAZKARI,
ETA AFARI, EDERRAK

GIMNASIO

GIMNASILEKU

OSANE

- Sauna • Gimnasia mantenimiento
- Gimnasia correctiva • Aparatos musculación • Recuperaciones

Mens sana in corpore sano

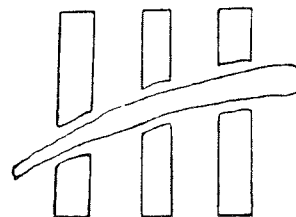
Elgoyen, 4 - Tel. 948 51 00 70 - LEITZA

LEITZA GARAJEA

*1a denok kategoriko
pestak pasatzen ditugun*

Amazabal, 29 - Telf. 948 51 04 66 - LEITZA

EUSKAL MARTXA
ETA BORROKA
ERREPRESALIATUAK
AHAZTU GABE

**ZABALETA OKINDEGIA
IZASKYN OKINDEGI - GOZOTEGIA
MENDIGORRI JANARI DENDA**

San Tiburtzio pestak ongi igarío

Tel. 948 51 04 68 • LEITZA

LOREA

Ileapaindegia
eta Solarium-a

*Jai zoriontsuak opa
dizkizue*

Tel.: 948 61 09 07 - LEITZA

**JOSE MARIA
ETXEBERRIA**

GIZONEZKOENTZAKO
ILEAPAINDEGIA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 02 82 • LEITZA

**KORNIETA
ELKARTEAK**

Jai zoriontsuak opa dizkizue

LEITZA

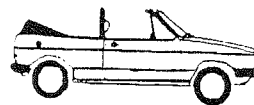

*Sucesiones de
José GÓMEZ, S.L.*

*Jai zoriontsuak
opa dizkizue*

OIHALAK - TEJIDOS

C/. Elgoien, 30 • Tel. 948 51 01 30 • 31880 LEITZA

**URTO
KARROZERIA**

TXAPA ETA PINTURA KONPONKETAK

Jesús Azurmendi Jauregi

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Kamineros etxea BERASTEGI

Telf-ak. 943 68 32 43 - 948 61 06 64

MAPFRE

MUTUALIDAD DE SEGUROS
Una organización a su servicio

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 04 99 LEITZA

MERTZERIA DENONTZAT

Jostun tresnak, galtzerdiak eta
azpiko arropa

Pesta onak pasa ditzazuela

Tel. 948 51 05 61 • LEITZA

**OHIANA
JANARIDENDA**

Pesta goxo batzuk opa dizkizuega

Tel. 948 51 04 28 LEITZA

ASTIZ ZURGINDEGIA, S. L.

Sukaldeko eta bainuko altzariak

Pesta onak opa dizkizue

Tel. 948 51 02 85 LEITZA

Idi haragitan eta hemengo Zekorretan espezialitatea

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 04 67 - LEITZA

TALLERES DENAUTO, S. L.

REPARACION CHAPA - PINTURA - MECANICA - ELECTRICIDAD
SERVICIO GRUA

Polígono Industrial Eluseder • Teléfono y Fax 948 51 06 10
Teléfono Móvil: 908 - 77 75 59 (Permanente)
31876 **ARESO** (Navarra)

CARLOS SAGASTIBELTZA VILLANUEVA

ARKITEKTU TEKNIKOA

Proiektuak • Aurrekontuak
Berrikuntzak • Obren kontrola
Lur neurketak • etc.

TELEFONOAK

Bulegoa: 948 61 06 77

Mugikorra: 908 77 68 99

Gustua baduzu, hementxe gaituzu

Alto de Leitza • 31877 **LEITZA** (Navarra)
Tel. 948 51 01 25 • Fax 948 61 09 65

Cocina selecta - Comidas de empresa
Bodas y banquetes - Comuniones y bautizos
Amplios comedores - Salones
Amplio parking - Piscina

"GARBI"

Garbigaidenda
eta Usaidenda

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 01 73

LIZARRAGA

HARATEGIA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 02 83

ARAKINDEGIA

JATETXEA

Tel. 948 51 00 52

Jai zoriontsuak opa dizkizue

LIBURUDENDA

TESTULIBURUAK ETA ESKOLARAKO GAIAK

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Elbarren, 28

Tel. 948 51 04 05

GURATZ-MENDI

K. K. J. ELKARTEA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Elgoien, 1 LEITZA

GAZTAÑAGA TABERNA

Otartekoak, pintxo beroak, kaxuelak

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 61 07 08

CONSTRUCCIONES ANIBAL Y MAXI

Les desea felices fiestas

C/. Amazábal, 17 - 3.º B
Tfno.: 948 51 05 16

LEITZA (NAVARRA)

PERURENA HARATEGIA

Hemengo zekorretan espezialitatea
Urdaitegia

Tel. 948 51 01 64

Jai zoriontsuak opa dizkizue

HERBODIETETICA BELARRA

Janari denda
Elbarren, 35 • Tel. 948 51 01 92
LEITZA

Jai zoriontsuak opa dizkizue, zorionak

Pinturas MELO

FACHADAS, HUECOS DE ESCALERA,
PATIOS, INTERIORES, ETC...

Tel. 948 51 05 35 - LEITZA
Tel. 943 59 44 52 - ANDOAIN

ARDOTEGIA
LEITZ
ARDO ETA LIKORETAKO BILTOKIA
INSALUS, SAN MIGUEL GARAGARDOA
ETA COCA-COLAREN BANATZAILEA

Jai zoriontsuak opa dizkizue
Tel. 948 51 03 33 LEITZA

*Leitzar eta bisitari guztiak
pesta goxo batzuk pasa ditzazuela*

Tel. 948 51 01 38 LEITZA

**Peluquería
Edurne**

*Jai zoriontsuak opa
dizkizue*

C/. Elbarrén, 35
31880 LEITZA (Navarra)

**TXAPA PINTURA LEITZA
KARROZERIA**

Txapa konponketa, kabinan egindako pintaketa
eta labean egindako lehorketa, kolpe haundien
konponketa (bankada).

Leitze-larreko errepidean LEITZA
Tels. 948 51 04 60 - 948 51 05 58 (Etxekoa)

**JESUS
BULDAIN**

Carnicería y Charcutería
Tratante de ganado

Teléfono 948 51 01 67

**MUSUNZAR
OSTATUA**

- JATETXEA; - GOSARIA;
- OGITARTEKOAK;
- LOGELAK

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Elbarren Kalea, 14
Tel. 948 51 06 07
948 51 04 75
LEITZA-Nafarroa

SAGASTI

TABERNA ETA JATETXEA
Menuak 1.800 pezetatik aurrera
Gosariak, kaxuelak, ogitartekoak

Jai zoriontsuak opa dizkizue
Tel. 948 61 06 37 LEITZA

*Lérain
Ileapaindegia*

MAKILLAJE • DEPILAZIO
MANIKURA • SOLARIUM

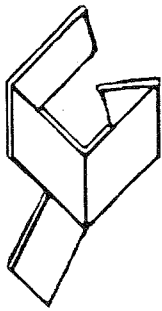
Elbarren kalea, 16 - 1.º - Tel. 948 610 852 - LEITZA

ANA ARRANDEGIA

Eguneko arraiak eta izoztuak

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Urrutzikina: 948 61 06 81

PAGOZELAY GOIZABAL, S.L.

CONSTRUCCIONES - OBRAS PUBLICAS

Patxi Arrazola, 41 - 1.º izqda. - Tel. 948 51 03 46

31880 **LEIZA** (Navarra)

Ileapaindegia Arantxa

*Jai zoriontsuak opa
dizkizue*

Obispo Huarte, 8 - Tfno. 948 61 09 31
31880 LEITZA (Navarra)

AZPIROZ ETXEA JANTZI DENDA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 02 46 **LEITZA**

GREGORIO SAGASTIBELZA

Constructor y Albañilería
en general

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Tel. 948 51 00 59 **LEIZA**

Distribuciones ARRARAS S. L.

EDARI BANATZAILEA
Viña Aicorta, Keler, Kas, Patxaran La Navarra
Polig. Ind. Eluseder - ARESO (Nafarroa)
Tel. Oficina 948 61 08 88 - Almacén 948 51 05 99

Hizkuntza hazia
mintzoaren lore
zazpi itxura eta
hamaika kolore.

Bizi nahian gabiltza
milaka landare
gure baratzakoa
al zara zu ere?

J. Sarasua

LEITZAKO EUSKALTEGIA

Tel. 948 610 776

OKINDEGIA - GOZOTEGIA

EGUZKITZA

PANADERIA - PASTELERIA

B.º Erreka, 3 bajo - Teléf. 948 51 06 14
LEITZA

VITALICIO SEGUROS

M.º JESUS BARAIBAR ASTIBIA

Jai zoriontsuak opa dizkizue

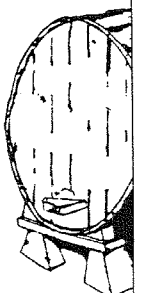
Obispo Huarte, 8 bajos - Telf. 948 61 09 19
31880 **LEITZA** (Navarra)

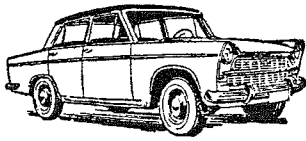
SAGARDOTEGIA - SIDRERIA

ERREKA

ERRETEGIA

B.º Erreka - Tel. 948 51 06 25 - **LEITZA** (Navarra)
(Estamos en la salida de la autovía dirección Leitza)

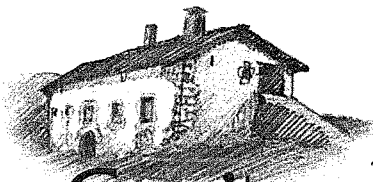
MARGARI

Teléf. Móvil 908 87 30 16
Teléf. Domicilio 908 61 07 01

Jai zoriontsuak opa dizkizue

Taxia 24 Orduko Zerbitzua
Servicio de Taxi 24 horas

31880 LEITZA (Navarra)

Gorritz

XABIER SESTORAIN • GORRITZ BASERRIA • LEITZA 948 51 05 70

TABERNA
JATETXEA

IRUSO

Txeju Germua eta Garbino Aleman

Leitzalarreko Bidean - Tel. 948 39 70 35 - 31880 LEITZA

HORMIGONERA (ARESO) 20 510 606

Gorritz

ERAIKUNTZAK
CONSTRUCCIONES

GORRITZ BASERRIA. 31880 LEITZA.

TLF: 989-046971, ETXEKOA 948510570

Jai zoriontsuak opa dizkizue